

Palmsöndagen – passionssöndagen

”Andra har han hjälpt ...”

Översteprästerna, de skriftlärda och de äldste gjorde också narr av honom och sade:

”Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa. Han är Israels kung, nu får han stiga ner från korset, så skall vi tro på honom. *Han har satt sin lit till Gud. Nu får Gud rädda honom, om han bryr sig om honom.* Han har ju sagt att han är Guds son.”

På samma sätt blev han skymfad av rövarena som var korsfästa tillsammans med honom. (Matt 27:41–44)

En av många ögonblicksbilder i Matteus skildring av Jesu lidande och död, som vi läser på palmsöndagen i år, är den här. De som står kring Jesus som hänger på korset driver med honom och fäller spydiga kommentarer: ”Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa.”

Det ord som används när de säger ”hjälpa” kan betyda hjälpa men också rädda och bota. När de med ett nedlåtande tonfall säger ”Andra har han hjälpt”, tänker de nog på ryktet att Jesus skulle ha botat sjuka och dragit upp dem ur elände. De tror förstås inte att det är sant, men de vänder det mot honom själv. Ett liknande motstånd hade han redan några år tidigare mött i sin hemby Nasaret. När de som var samlade i synagogan där började bli skeptiska mot vad han sade, yttrade han: ”Snart kommer ni med talesättet: Läkare, bota dig själv!” (Luk 4:23). Och nu: ”Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa.” Alltså ungefär: Kom igen, ska vi ta dig på allvar får du visa att du åtminstone kan göra något åt det läge du själv befinner dig i. En som påstår sig kunna bota och rädda alla och inte ens kan ta vara på sig själv, ta sig själv ur knipan, måste vara en bluff.

Just den här scenen i lidandesberättelsen har en hel del att säga i den situation vi alla nu befinner oss i. Våra liv är begränsade på grund av akut smittorisk. Till och med kyrkan har ansett sig tvungen att begränsa vad vi normalt kan göra. Man får inte delta på plats i den heliga eukaristin. Men var ska man finna läkedom och hjälp att uthärda det som pågår om inte i sakramentet, hos Jesus, Läkaren med stort L?

Så här är det: Vår biskop har beslutat att alla offentliga mässor är inställda. Men det innebär inte att någon är fräntagen sakramenten helt och hållet. Vem som helst är fri att vända sig till någon av prästerna för att få bikta. Alla kan be om att få ta emot kommunionen. Vi reserverar Sakramentet i tabernaklet i kyrkan just för att de som är sjuka eller behöver det ska kunna få ta del av det, till och med utanför mäsans ram. I en liknande situation befinner sig nu nästan alla. Så tveka inte att begära att få gå till bikt! Tveka inte att be om den heliga kommunionen! Man kan just nu inte ta emot nådens medel på det vanliga sättet, men ingen behöver avstå från dem. Läs Guds ord i Bibeln. Låt bönen ta mer utrymme än vanligt, och be Jesus att han

kommer till dig som om han kom till dig i kommunionen, och med samma välsignelse och hjälp. Fundera över hur du kan bli mer generös och omtänksam, mer lik honom – även om fysisk kontakt just nu kanske inte är möjlig.

Läkedomen finns alltså tillgänglig, även om den just nu inte är det på det normala sättet. Men den finns *alltid* tillgänglig. Jesus, Läkaren, har gått tvärs igenom döden och uppstått från de döda. Han lever, även om vi ännu inte kan se honom. De yttre medel som han hjälper oss med måste ibland erbjudas i en annan form än den vanliga, men det de ger finns alltid att få. När vi inte kan komma till honom lika kroppsligt och konkret som vanligt, måste vi ännu intensivare söka oss till honom på andra sätt.

”Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa.” Nej, han *valde*, för vår och allas skull, att försätta sig i en situation där han blev totalt hjälplös. Han ville *dela* den sargade mänsklighetens öde. Inte bara ha medlidande med den utifrån utan rätta och hjälpa den *inifrån*. Likaså är han nu med mitt i den vånda som världen genomlever. Hade han lyssnat till den hånfulla uppmaningen, ”Stig ner från korset, visa att du är Israels kung!”, så hade inget i världen varit på djupet förändrat. Han *måste* bli totalt hjälplös, lida nederlag, dö och stiga ner till den djupaste botten av människans elände. Bara så kunde han förändra världen för alltid – inifrån. Som en av oss, en som delat och delar allt som är vårt.

”Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa.” På sätt och vis uttrycker de hånfulla orden trons innersta hemlighet: han hjälpte andra, och han kan även nu hjälpa andra just därför att han inte hjälpte sig själv. Han gav *allt* för oss andra.

Fäst gärna blicken vid ett krucifix och betrakta det en stund i tystnad. Tänk på att det var för att läka och hjälpa dig och alla och för att visa vad sann ödmjukhet och omtänksamhet är, som han gjorde sig helt hjälplös och gav sitt liv. Sedan kan du till exempel be, med palmsöndagens kollektbön:

Allsmäktige, evige Gud,
för att ge oss en förebild i ödmjukhet
ville du att vår Frälsare blev människa
och lydig intill döden på ett kors.
Låt oss i alla livets skiften hålla fast vid honom
som härdade ut till slutet,
och låt oss en gång få dela hans härlighet.

Anders Ekenberg